

**Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
Afdeling « Sociale Zekerheid »**

SCSZG/17/044

**BERAADSLAGING NR. 17/021 VAN 7 MAART 2017 OVER DE MEDEDELING VAN
PERSOONSgegevens UIT DE DATABANK AANVULLENDE PENSIOENEN
DOOR DE VERENIGING ZONDER WINSTOOGMERK SIGEDIS AAN DE
ECHTGENOTEN EN DE ERFGENAMEN VAN PERSONEN DIE AANGESLOTEN
ZIJN BIJ EEN STELSEL VAN AANVULLENDE PENSIOENEN**

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, in het bijzonder artikel 15, § 1;

Gelet op de vraag van SIGEDIS;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De persoonsgegevens over de aanvullende pensioenen (de zogenaamde tweede pijler), zoals beschikbaar in de databank aanvullende pensioenen (DB2P) van de vereniging zonder winstoogmerk SIGEDIS (afkorting van “*Sociale Individuele Gegevens, Données Individuelles Sociales*”) kunnen door iedere betrokkene worden geraadpleegd door middel van de elektronische identiteitskaart en de beveiligde online toepassing “mypension.be”. De betrokkene kan daarbij echter enkel zijn eigen persoonsgegevens inkijken.
2. Er zijn echter situaties waarin personen afgeleide rechten hebben op het vlak van de aanvullende pensioenen maar voorsnog geen inzage hebben in de persoonsgegevens dienaangaande. Het gaat hoofdzakelijk om situaties van huwelijk en overlijden, waarbij de echtgenoten en de erfgenamen van de aangeslotenen die de initiële aanvullende pensioenrechten opbouwden wel eigen rechten hebben maar de persoonsgegevens over die rechten toch niet kunnen raadplegen omdat die administratief enkel geregistreerd

staan onder het identificatienummer van de aangeslotene (hun rechten zijn met andere woorden niet aan hun identificatienummer van de sociale zekerheid gekoppeld).

3. Als de aangeslotene onder het wettelijk stelsel gehuwd is, komt dat aanvullend pensioen aan de huwelijksgemeenschap toe, als uitgesteld loon en aanwinst tijdens het huwelijk. Het betreft een gemeenschappelijk vermogensbestanddeel maar momenteel heeft slechts één van de twee echtgenoten (de aangeslotene) toegang tot de persoonsgegevens over het voordeel. De andere echtgenoot is soms zelfs niet eens op de hoogte van het bestaan van dit onderdeel van het gemeenschappelijk vermogen.
4. Een stelsel van aanvullende pensioenen kan ook een overlijdensdekking bevatten. Uit de concrete formulering van de begunstigingsclausule blijkt dan dat de erfgenaam recht heeft op het aanvullend pensioen bij het overlijden van de eigenlijke aangeslotene. In de databank aanvullende pensioenen van SIGEDIS en bij de broninstantie die het aanvullend pensioen regelt, is die overlijdensdekking administratief vermeld als een onderdeel van het dossier van de aangeslotene zelf en dus ook gekoppeld aan zijn identificatienummer van de sociale zekerheid. Het recht van de erfgenaam is niet gepersonaliseerd, in die zin dat het juridisch gezien wel degelijk bestaat maar administratief niet aan hem gekoppeld kan worden. Bijgevolg kan hij zelf niet nagaan of hij daadwerkelijk over het recht beschikt, wat de omvang ervan is en welke instantie aangesproken kan worden voor de uitoefening van het recht.
5. Het lijkt SIGEDIS in dergelijke situaties gerechtvaardigd dat de echtgenoot / erfgenaam van de aangeslotene van het stelsel van aanvullende pensioenen zijn eigen rechten moet kunnen raadplegen en toegang moet kunnen hebben tot de essentiële informatie over zijn rechten en aanspraken. Om aan de voormelde problemen tegemoet te komen, stelt SIGEDIS het volgende voor.
6. Bij een aanvullend pensioen verworven tijdens een huwelijk onder het wettelijk stelsel zou kunnen worden voorzien dat de gehuwde partner van de aangeslotene geïnformeerd wordt over het bestaan van pensioenrekeningen in het gemeenschappelijk vermogen, naar analogie met wat geldt voor bankrekeningen van gehuwde partners (elke echtgenoot kan op eigen naam een bankrekening openen maar de bank is dan wel verplicht om de andere echtgenoot daarvan in kennis te stellen). Het recht op informatie zou volgens SIGEDIS echter ook moeten slaan op de bedragen van het aanvullend pensioen omdat die in het geval van een huwelijk onder het wettelijk stelsel tot het gemeenschappelijk vermogen behoren. Dat stelt vooralsnog enkele problemen. Er zou vooraf alleszins moeten uitgezocht worden hoe op een praktische maar juridisch zekere wijze kan geverifieerd worden welke huwelijksvermogensrechtelijke relatie er tussen de beide partners geldt en hoe er een onderscheid kan worden gemaakt tussen de vermogens opgebouwd buiten de huwelijksperiode en de vermogens opgebouwd tijdens de huwelijksperiode.
7. Ook bij het overlijden van de aangeslotene is het volgens SIGEDIS verdedigbaar dat de wettelijke erfgenamen / algemene rechtsopvolgers (zoals bijvoorbeeld vastgesteld in het attest van erfopvolging) toegang krijgen tot de DBP2-persoonsgegevens van de betrokken aangeslotene van het stelsel van aanvullende pensioenen (of die persoonsgegevens toch op één of andere wijze kunnen verwerken). In dat geval rijst vanzelfsprekend eveneens de vraag hoe de erfopvolging praktisch maar juridisch zeker kan vastgesteld worden.

8. De toegang in hoofde van de wettelijke erfgenamen en de algemene rechtsopvolgers zou het volledige dossier van de aangeslotene betreffen. Zij volgen de betrokkene immers op in het geheel van diens rechten en moeten een zicht kunnen hebben op diens gehele nagelaten vermogen. Er kunnen zich sowieso situaties voordoen waarin zij een zicht moeten hebben op de persoonlijke rechten van de overledene. Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de regel dat aanvullende pensioenen samen met de wettelijke pensioenen uitbetaald moeten worden. Indien de betrokkene tussen de pensionering en de uitbetaling (een periode die meerdere weken kan beslaan) overlijdt, is de uitbetaling vaak al verschuldigd maar heeft ze nog niet plaatsgehad op de datum van het overlijden. Het kapitaal “bij leven” behoort dan tot de nalatenschap maar de nabestaanden hebben geen toegang tot de informatie daarover.
9. Bij voorkeur gebeurt de toegang tot de persoonsgegevens over de aanvullende pensioenen door echtgenoten en erfgenamen aan de hand van dezelfde beveiligde en gelogde toepassing “mypension.be”. Dit zou betekenen dat een persoon die inlogt voor die toepassing ook (onder zekere voorwaarden) toegang zou moeten hebben (al dan niet beperkt in de tijd) tot de persoonsgegevens van de persoon van wie hij de echtgenoot of de rechtsopvolger is. Vanzelfsprekend is dit geconditioneerd door de voorafgaande, juridisch zekere, vaststelling van de relatie (huwelijk onder wettelijk stelsel of erfopvolging). Zo lang dat technisch niet via “mypension.be” kan, zou SIGEDIS een procedure kunnen ontwikkelen waarbij op vraag en na voorlegging van de vereiste bewijsstukken, de nodige inlichtingen bezorgd worden, hetzij in de eBox van de betrokkene, hetzij per brief op diens domicilieadres. Deze procedure zal in dat geval verder gepreciseerd worden.
10. SIGEDIS verzoekt het sectoraal comité om zich – vóór de uitwerking van de praktische wijze voor het vaststellen van de juiste hoedanigheid van de echtgenoten / erfgenamen – uit te spreken over het al dan niet bestaan in voormelde precies omschreven situaties (huwelijk onder het wettelijk stelsel of minstens gemeenschap van aanwinsten of rechtsopvolging bij overlijden) van een recht op informatie over de aanvullende pensioenen van de persoon van wie ze de echtgenoot / erfgenaam zijn.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

11. Volgens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* vergt elke mededeling van persoonsgegevens door een instelling van sociale zekerheid een principiële machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid.
12. Momenteel kunnen personen die recht op een aanvullend pensioen hebben de (eigen) persoonsgegevens dienaangaande al op een beveiligde wijze raadplegen in het netwerk van de sociale zekerheid, aan de hand van de toepassing “mypension.be”. De vereniging zonder winstoogmerk SIGEDIS, die deze toepassing beheert, wil een gelijkaardige toegang bieden aan de echtgenoten / erfgenamen van de betrokkenen (weliswaar onder nog nader te bepalen voorwaarden) en verzoekt daartoe om het standpunt van het sectoraal comité.

13. Het sectoraal comité stelt vast dat de echtgenoten / erfgenamen onder bepaalde voorwaarden effectief beschikken over een (weliswaar afgeleid) eigen recht ten opzichte van het aanvullend pensioen van de persoon van wie ze echtgenoot / erfgenaam zijn.
14. Het heeft dan er dan ook geen principieel bezwaar tegen dat de persoonsgegevens uit het dossier aangaande het aanvullend pensioen van de betrokkene ook aan de andere rechthebbenden van dat aanvullend pensioen ter beschikking wordt gesteld, voor zover evenwel hun hoedanigheid van rechthebbende met zekerheid is vastgesteld.
15. SIGEDIS mag persoonsgegevens over het aanvullend pensioen van de betrokkene meedelen aan diens echtgenoot / erfgenaam voor zover vaststaat dat die wel degelijk een eigen recht heeft volgens het huwelijksvermogensrecht / erfrecht.
16. Het sectoraal comité verzoekt SIGEDIS om te gepasten tijde te laten weten op welke wijze zij op een juridisch zekere wijze zal controleren of de persoon die het dossier over een aanvullend pensioen wil raadplegen wel degelijk de echtgenoot / erfgenaam van de eigenlijke aangeslotene is en in die hoedanigheid over een afgeleid recht beschikt. Daarbij moeten tevens de modaliteiten van de mededeling worden overgemaakt (elektronische toegang via “mypension.be”, mededeling op papieren drager,...).
17. Indien de persoonsgegevens ad hoc en op een papieren drager worden meegedeeld aan de echtgenoot / erfgenaam van de aangeslotene, moet SIGEDIS zelf vooraf afdoende controleren of de bestemming wel degelijk over een eigen recht beschikt, aan de hand van de gepaste bewijsstukken.
18. Indien de persoonsgegevens elektronisch ter beschikking worden gesteld, is het sectoraal comité van oordeel dat de toetsing van de rechten van de bestemming moet geschieden door middel van een authentieke bron waarin het statuut van de betrokken echtgenoten / erfgenamen met zekerheid kan worden vastgesteld. Die authentieke bron, die de verhouding op het vlak van het huwelijksvermogensrecht / erfrecht tussen de aangeslotene van het stelsel van de aanvullende pensioenen en de bestemming van de persoonsgegevens weergeeft, moet voldoende beveiligd zijn en mag enkel toegankelijk zijn voor de daartoe uitdrukkelijk gemachtigde personen (systeem van toegangsbeheer).

Gelet op het voorgaande oordeelt

de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid

dat zij geen principiële bezwaren heeft tegen de mededeling van persoonsgegevens over een aanvullend pensioen aan de echtgenoot / erfgenaam van de eigenlijke aangeslotene, voor zover vaststaat dat die echtgenoot / erfgenaam over een eigen of afgeleid recht ten opzichte van dat aanvullend pensioen beschikt.

Vooraleer daadwerkelijk tot een dergelijke mededeling over te gaan, moet SIGEDIS aan het sectoraal comité laten weten hoe zij zal nagaan of de persoon die het dossier over een aanvullend pensioen wil raadplegen daadwerkelijk de echtgenoot / erfgenaam van de eigenlijke aangeslotene is en als dusdanig over een afgeleid recht beschikt.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres : Willebroekkaai 38– 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).